

Handläggare: Bosse Dannert
Tfn: 508 18 040

Till
Farsta stadsdelsnämnd

Revidering av Stockholms stads sociala program för att minska prostitutionen

Remiss

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar remissvaret som sitt eget.

Gillis Hammar
stadsdelsdirektör

Annica Blomsten
avdelningschef

Sammanfattning

”Revidering av Stockholms stads sociala program för att minska prostitutionen” har utsänts på remiss. Syftet med programmet är att stödja den svenska lagstiftningen och visa på områden där staden kan bidra till minskad efterfrågan på sexuella tjänster och ökad jämställdhet mellan kvinnor och män. För stadsdelsnämnderna handlar det främst om det förebyggande arbetet för barn och unga. Det är viktigt att stadsdelarna får del av den kompetens som prostitutionsenheten har. Vissa frågor som trafficking och internetprostitution bör i första hand angripas centralt. Vård och behandling förutsätter samverkan med andra myndigheter m fl.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Individ och familjeomsorgen.

Bakgrund

Sedan 1 januari 1999 är det förbjudet att köpa sexuella tjänster. Kommunfullmäktige antog med anledning av den nya lagen ett socialt program för att minska prostitution. Socialtjänstnämnden som i mars 2004 fått i uppdrag att revidera programmet godkände 2005-12-19 ett nytt förslag till socialt program. Förslaget har utsänts på remiss till stadens nämnder och bolag.

Sammanfattning av förslaget till socialt program

Förslaget till reviderat program vänder sig till stadens alla nämnder och bolag. Syftet med programmet är att lyfta fram områden där staden kan understödja den svenska lagstiftningen och bidra till en minskad efterfrågan på sexuella tjänster och ökad jämställdhet mellan kvinnor och män. Ambitionen i programmet är att hitta en rimlig nivå på stadens åtaganden och att prioritera satsningar som kan ge resultat. Prostitution är en komplex samhällsföreteelse som ytterst handlar om respekt för mänskliga rättigheter och jämställdhet. Ett arbete för att minska prostitution måste därför utföras på flera olika områden och på olika nivåer. Sociala hjälpinsatser behövs till enskilda individer samtidigt som staden som helhet ska arbeta för jämställdhet mellan män och kvinnor. Programmet är uppdelat i fem delar. Varje del inleds med åtgärder som omnämnda nämnder och bolag förväntas genomföra:

1. Stockholm i ett helhetsperspektiv

Staden som arbetsgivare. Ansvar för upplåtandet av stadens offentliga miljö för olika ändamål.

2. Förebyggande arbete.

Förebyggande arbete i skolan och betydelsen av stadens ungdomsmottagningars arbete. En informationskampanj riktad till vuxna för att öka kunskapen och förståelsen för lagstiftningen föreslås.

3. Uppsökande arbete

Olika prostitutionsarenor och vad berörda nämnder och bostadsbolag förväntas göra när de får kännedom om prostitution.

4. Vård och behandling

Upptäckt, stöd och behandling. Det krävs vissa grundläggande kunskaper hos personalen inom bl a socialtjänsten för att upptäcka och bemöta kvinnor och män i prostitution.

5. Människohandel för sexuella ändamål

Stockholms stad har tillsammans med andra berörda myndigheter inom området, som polisen, Migrationsverket och åklagarmyndigheten, varit med och utformat en samverkansplan.

Kostnadsanalys

Flertalet av de föreslagna insatserna i programmet bedöms ingå i redan befintliga verksamheters ansvarsområden.

För att nå målet att minska efterfrågan av handel med sexuella tjänster måste vuxnas attityder och förhållningssätt förändras. Kunskapen om och förståelsen för lagstiftningen måste öka.

Socialtjänstnämnden föreslås ansvara för att inom ramen för samarbetet kring kvinnofridsfrågor, utforma en kampanj riktad till vuxna invånare i staden för att sprida kunskaper om lagstiftningens innebörd. För genomförandet av en sådan kampanj kommer det att krävas särskilda resurser.

Införandet av programmet

Socialtjänstnämnden ansvarar för att initialt genomföra seminarier om programmets innehåll och intentioner för personal inom berörda nämnder och bolag.

Stadsdelsförvaltningens synpunkter

Stadsdelsförvaltningen anser att ett genomförande av programmet innebär att insatser och åtgärder behövs både lokalt och centralt och i samverkan.

För stadsdelsnämnderna handlar det främst om det förebyggande arbetet för barn och unga. Grundläggande är att alla barn och unga i skolan har en god skolmiljö och tillgång till god elevhälsa. Skolpersonal behöver aktuella kunskaper inom området och om barns rättigheter med inriktning på skydd mot sexuellt utnyttjande och kränkande behandling. Det förebyggande arbetet mot missbruk och tidiga insatser för unga lagöverträdare är en del av förebyggandet för att minska prostitutionen.

Ungdomsmottagningen, som ger råd och information i sex- och samlevnadsfrågor, har en viktig roll att informera och stödja ungdomar. Utifrån att Farsta har högsta antalet unga graviditeter i södra Storstockholm inlämnas en projektansökan för att kunna belysa frågan och utveckla förebyggande insatser. Ansökan görs i samverkan med landstinget som har barnmorskor på ungdomsmottagningen. Syftet är att nå ut med information på ett effektivt sätt, där ungdomsmottagningen är med, även till lägre åldrar. I nära samverkan ska information ges i 6:e klass och en uppföljning göras i 8:e klass. Frågan om unga graviditeter har med flickors sätt att se på sig själva, hur man idag med massiv påverkan från Internet ska vara för att "duga"? Hur man ska förhålla sig till de nya trenderna kring sex. Det handlar också om alkoholvanor hos unga flickor. Det är under berusning det händer, när unga flickor blir oönskat gravida. Ett viktigt mål är att skapa en atmosfär där man kan prata om dessa frågor och att öka flickornas möjlighet att vara mer självständiga gentemot negativt grupptryck.

Det är viktigt att stadsdelarna kan få del av den kompetens som prostitutionsenheten har, bl a när det gäller information och attitydpåverkan i skolorna. En viktig fråga som behöver tas upp är de kränkningar som förekommit utifrån ungdomars ibland mycket grova språkbruk.

En fråga där centrala åtgärder behövs är problemet med trafficking. Stadsdelarna som ska erbjuda bistånd då tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljats, behöver stöd och tillgång till den kompetens som finns centralt. Internetprostitution är också en fråga där det är svårt för stadsdelarna att själva agera. Många av de nätprostituerade har också en annan social situation än socialtjänstens klienter.

I programmet framhålls att försörjning, bostad och sysselsättning måste tillgodoses. Möjligheter till bearbetning av trauman bör erbjudas. Vård och behandling kan erbjudas utifrån den lagstiftning och de riktlinjer som gäller. För att kunna erbjuda adekvat vård och behandling till prostituerade behövs samverkan med prostitutionsenheten, andra myndigheter, framför allt landstinget, och frivilliga. Förvaltningens erfarenhet är att det finns ett okänt antal missbrukande prostituerade kvinnor som inte har kontakt med socialtjänsten.